

Jeg er stolt og glad over, at min afhandling er blevet tildelt KRAKA-prisen. Jeg er stolt og glad over anerkendelsen fra det forskningsmiljø, som jeg på mange måder betragter som mit hjem.

Let's be frank: Det lå aldrig rigtig i kortene, at jeg skulle skrive en ph.d.-afhandling. Jeg var ikke en særlig god studerende. Jeg klarede mig med nød og næppe gennem gymnasiet på fuld pensum. Efter det var jeg omkring en pæn portion forskellige studier og fakulteter, hvor jeg enten blev smidt ud eller sprang fra, inden jeg som valgfag begyndte at læse kvinde- og kønsstudier på KUA.

Her begyndte jeg pludselig at læse tekster uden for pensum. Og jeg fandt videnskabelige tekster, der ikke bare hjalp igennem de obligatoriske eksamener, men som forandrede den måde, jeg tænkte verden og forstod mig selv.

Det var også her, jeg mødte kollegaer og venner. Mange af dem sidder her i salen i dag, og de fleste skylder jeg en stor tak for vedvarende samtaler, uden hvilke jeg højst sandsynligt ikke ville være i academia i dag. Og uden hvilke afhandlingen ikke var blevet den, der i dag får en pris.

Somewhere, over the rainbow

Min afhandling, *Somewhere, over the rainbow – biopolitiske rekonfigurationer af den homoseksuelle figur*, diskuterer og undersøger forandringer i forståelsen og produktionen af den homoseksuelle figur. Den peger på, at den homoseksuelle figur ikke længere bliver forstået som en altid allerede død figur forbundet til sygdom, AIDS, degeneration, selvmord, ulykke og umulig reproduktion. Snarere bliver den homoseksuelle figur i dag konfigureret i relation til livets domæner som ægteskab, reproduktion, levedygtighed og frem for alt en nationens figur.

Jeg har undersøgt denne rekonfiguration i tre forskellige studier, som på hver sin måde eksemplificerer forandringerne. Jeg har undersøgt Folketingets forhandlinger om de emner, som genkendes og italesættes som homorettigheder. Det er således lov- og beslutningsforslag fra 1984-2010 om registreret partnerskab, kønsneutralt og samkønnet ægteskab, fremmedbarns- og stedbarnsadoption. Jeg har også undersøgt repræsentationer af homoseksualitet i nationale medier gennem et case-studie af mediedækningen af *World Outgames* og den københavnske LGBT-parade i 2009. Endeligt har jeg analyseret eksempler på nye ikke-heteroseksuelle familier i mainstreamfilm, der handler om homoseksuelle forældreskaber.

Snarere end at fejre denne forandring som et udviklingsnarrativ sætter jeg fokus på de måder, denne rekonfiguration flytter og recalibrerer grænserne mellem liv og død i et biopolitisk paradigme. Således peger jeg i afhandlingen på, hvordan den homoseksuelle figur i sin position som modernitetens figur pr. excellence og bevis for

den vestlige nations exceptionalisme er en central figur i grænsedragningerne mellem de kroppe og befolkningsgrupper, som nationen ønsker at re/producere, optimere og forfine, og de kroppe og befolkningsgrupper, som ikke kan inkluderes i den neoliberale fortælling om fremskridt og frisind. De som på nye og klassiske måder udgrænses fra livets domæner.

Samtidigt forsøger jeg gennem afhandlingen ikke at idyllisere eller 'queer-romantisere' positionen uden for livet som en queer position, der er ønskelig at bebo. Snarere viser jeg, at positionen uden for livet er prekært i grænselandet mellem monstrøsitet og det uforståelige, som vi ikke engang kan navngive for at sørge. Jeg forsøger at vise, hvordan kampen for genkendelse i heteronormative og nationale rammer også er en kamp for overlevelse.

Jeg konkluderer i afhandlingen, at den hvide homoseksuelle befolkningsgruppes kamp for at blive inkluderet må forstås som en brutal kamp på mindst to måder:

For det første er kampen brutal, da den homoseksuelle kamp for genkendelse inden for normative paradigmer også må forstås som en kamp for at blive genkendt som levende og ikke altid allerede død.

For det andet er kampen brutal, da queerness og død cirkulerer: Mens den homoseksuelle figur gennem denne kamp foldes ind i livet, cirkulerer døden til andre befolkningsgrupper, som må betale prisen for homoseksuel inklusion. Disse befolkningsgrupper bliver på forskellig vis udgrænset fra biopolitikens optimering af livet og etableres således som altid allerede døde kroppe og befolkningsgrupper.

Objektløshed

Jeg 'opdagede' kønsforskning små ti år senere end Judith Butler skrev den nu kanoniske artikel "Against Prober Objects" (1994). Alligevel er jeg under min studietid – både som kandidat- og ph.d.-studerende – ofte blevet forstået og præsenteret som mandeforsker eller maskulinitetsforsker. En tiltrængt maskulinitetsinterpellation, som jeg måske skulle være glad for, givet, at jeg gennem min barndom og ungdom – først mod min vilje, senere til min stolthed – altid blev kaldt femi-Michael, bøsse eller tøsedreng.

Men måske netop derfor har denne maskulinitetsinterpellation undret mig. Oven i det så synes jeg ikke, at jeg studerede maskulinitet, og heller ikke, at jeg ikke gjorde det. Den kønsforskning, jeg studerede, handlede nok om maskulinitet og feminitet, men ikke nødvendigvis om det ene eller det andet.

De tekster, jeg læste og stadig elsker, handlede snarere om, hvordan feminitet også kan bebo, hvad vi genkender som mandekroppe, og maskulinitet også kan bebo, hvad

vi genkender som kvindekroppe. Og feminitet og maskulinitet ser forskelligt ud afhængigt af hvilke kroppe, det klistrer til, og hvilke begær, det bærer.

Måske feminitet og maskulinitet snarere end udtryk for givne kroppe kan forstås som figureringer, som ingen givet agent ejer, men som positionerer og hierarkiserer kroppe i relation til hinanden og i relation til andre betydningskabende kategorier.

Denne tvivl overfor et givet genstandsfelt har også guidet min afhandling, hvor jeg prøver at videreudvikle, hvad jeg kalder, *en objektløs queerteoretisk analysestrategi*, der ikke på forhånd fikserer sit genstandsfelt. En objektløshed der ikke skal forstås som en modstand mod at have et forskningsobjekt som sådan, men forstås som en insisteren på, at vi ikke på forhånd ved, hvilke former og sammenhænge maskulinitet og feminitet tager i en given kontekst.

Når jeg har studeret homoseksualitet, har jeg vedvarende forsøgt at undersøge, hvordan homoseksualitet italesættes, produceres og materialiseres i tid og rum, og hvordan denne homoseksuelle konfiguration etableres i et samspil med andre former for identitetskategorier.

Mit studie af homoseksualitet er således ikke et studie af homoseksuelle som sådan, men snarere et studie af hvordan homoseksualitet overhovedet gøres muligt. Ligeledes insisterer jeg på, at vi ikke på forhånd kender queerteoriens politiske referent, eller med andre ord: At vi ikke på forhånd ved hvad eller hvem, der bebor det queer.

I min afhandling undersøger jeg således ikke bare, hvordan homoseksuelle konfigureres, men også hvordan queerness produceres og cirkuleres i produktionen af det normale og det ønskelige.

Jeg peger på, at det queer ikke nødvendigvis bebos af det homoseksuelle, men at queerende strategier af monstrøsitet, mistænkeliggørelse og død på nye og klassiske måder er sammenvævet med racialiserede og af-nationaliserede kroppe og befolkningsgrupper. Kroppe og befolkningsgrupper der udpeges til død i det heteronormative imperativ om liv.

Jeg er derfor oprigtig glad for, at min afhandling tildeles KRAKA-prisen. At miljøet anerkender og genkender, at kønsforskning ikke nødvendigvis handler om kvinder og mænd og ligestilling. Men også om produktionen af kvinder og produktionen af mænd, og om konsekvenserne af ligestilling.

Hvordan kategorierne mænd og kvinder er sammenvævet i et web af identitetsskabende kategorier, som ikke lader sig forstå alene. Og hvordan ligestilling ikke alene bør fejres som en udviklingshistorie, men også underkastes kritiske læsninger, der centrerer, hvordan fortællinger om ligestilling (også) producerer

ønskelige og uønskelige, nationale og ikke-nationale, normale og queer kroppe og befolkningsgrupper.

Medskyldighed

Somewhere, over the rainbow er der et land, *where the dreams that you dare to dream really do come true.*

Jeg håber, at min afhandling kan hjælpe med at vi kan begribe, hvordan disse drømmes mulighed bærer en medskyldighed i andre drømmes umulighed. Hvordan det, at tage medskyldigheden på sig, ikke nødvendigvis annullerer politiske krav, men kan åbne vores øjne for, at de radikale politiske muligheder ligger – med Judith Butlers ord – i horisonten af det normales genkendelighed. Og at vi finder vores politiske vej i kølvandet på det usørgbare (2004: 130).

Her på min anden side af regnbuen, hvor den fimsede dårlige studerende er blevet ph.d., er jeg oprigtig glad og stolt over, at min afhandling deler prisen med Tobias Rauns afhandling. En afhandling som underkaster den queerteori, som mit analytiske modus hviler på, en god portion kritik for den paranoide læsestrategis begrænsninger og faldgruber.

At KRAKA-prisen tildeles Tobias' og min afhandling afspejler, at kønsforskning er en selvrefleksiv forskningsdisciplin, altid åben for intervention i og genforhandling af både metode, teori og genstandsfelt.

En disciplin, som ikke kender sit rette hjem, men som jeg kalder mit hjem.

Tak!

Litteratur

Butler, Judith (1994): "Against Prober Objects" i *Differences – a Journal of Feminist Cultural Studies* 6(2-3):1-26.

Butler, Judith (2004): "Is Kinship Always Already Heterosexual?" i *Undoing Gender*. Routledge, New York & London. Side 102-130.